

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 5Co/221/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619202003
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslav Jamrich
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2020:5619202003.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Miroslava Jamricha a členov senátu JUDr. Gabriely Veselovej a JUDr. Dagmar Cabadajovej, v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., Bajkalská 30, Bratislava, IČO: 31 335 004, proti žalovaným: 1/ O. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. H., D. XXXX/XX, 2/ S. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. H., D. XXXX/XX, o zaplatenie 30.146,83 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 4Csp/62/2019 zo dňa 15. október 2019, takto

r o z h o d o l :

Krajský súd rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti, t.j. vo výroku pokiaľ súd vo zvyšnej časti žalobu zamietol a vo výroku o trovách prvostupňového konania p o t v r d z u j e.

V odvolaní nenapadnutej časti zostáva rozsudok okresného súdu n e d o t k n u t ý.

Žalovaným v 1/ a 2/ rade nárok na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol, že žalovaní 1/, 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 30.146,83 eur, a to do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 30.146,83 eur od 27.07.2016 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti sa žalobu zamietol. Žalobcovi voči žalovaným 1/, 2/ priznal náhradu trov konania v rozsahu 76,14%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením.

Žalobou podanou na súd prvej inštancie dňa 12.07.2019 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaných 1/, 2/ zaplatiť mu spoločne a nerozdielne 30.146,83 eur spolu so 4,99 % úrokom za úver zo sumy 29.489,18 eur od 27.07.2016 do zaplatenia, s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 30.146,83 eur od 27.07.2016 do zaplatenia. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania okresný súd žalobe v časti uvedenej vo výrokovej časti rozsudku vyhovel, keď v tejto časti mal za preukázanú jej dôvodnosť. Súd mal preukázané, že medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným 1/ ako dlžníkom a žalovaným 2/ ako spoludlžníkom bola dňa 16.06.2015 uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. 3146124 5 01. Vzhľadom na skutočnosť, že zmluva o spotrebiteľskom úvere bola uzatvorená medzi dodávateľom a spotrebiteľmi, jednalo sa o spotrebiteľskú zmluvu. Uvedená zmluva má jednoznačne spotrebiteľský charakter, preto sa na ňu vzťahujú normy spotrebiteľského práva, keďže ju uzatvorili žalovaní 1/, 2/ ako spotrebiteľia, ktorí nekonali v rámci predmetu obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Uzavretie Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, práva a povinnosti z nej vyplývajúce, porušenie povinnosti žalovanými splácať úver riadne a včas medzi stranami sporu neboli sporné. Rovnako medzi stranami sporu nebola sporná ani výška žalovanej sumy. Súd žalobu zamietol v časti čo do žalobcom uplatneného úroku za úver vo výške 4,99 % ročne zo sumy 29.489,18 eur od 27.07.2016 čo do zaplatenia, t. j. v časti čo do uplatnených úrokov za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Nakoľko si žalovaní 1/ a 2/

porušili svoje zmluvné povinnosti splácať medziúver riadne a včas ku dňu 26.07.2016 veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Podľa názoru súdu zmluvné úroky sú splatné spolu s istinou a doba ich splatnosti sa zhoduje s dobou splatnosti úveru v zmysle § 503 Obchodného zákonníka. Argument žalobcu, že má nárok na priznanie úrokov až do úplného zaplatenia poskytnutých úverových prostriedkov v zmysle § 497 Obchodného zákonníka považuje súd za nedôvodný. Úrok z úveru je cenou za úver. Tvrdenie žalobcu, že dlžník je povinný zaplatiť s vrátením poskytnutého úveru aj dojednané úroky, a to až do úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov, je potrebné posudzovať v celom kontexte tejto právnej normy, ktorá podľa prvej vety ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka zakotvuje oprávnenie dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Druhú vetu § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka nemožno interpretovať ani bez spojitosti s prvou vetou jeho odseku 1, podľa ktorej záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky, ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Tieto ustanovenia právnej normy teda explicitne upravujú nielen záväzok dlžníka zaplatiť úroky, ale aj splatnosť tohto záväzku. Z uvedeného vyplýva, že úrok z úveru patrí len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Doba splatnosti zmluvných úrokov sa zhoduje s dobou splatnosti úveru, čo znamená, že celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru (pozri napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 1 ICo/I 98/2018 zo dňa 23. 11. 2018). Dlžník v prípade mimoriadnej splatnosti úveru síce nemá povinnosť platiť zmluvné úroky, na druhej strane však stráca výhodu splátok a je povinný zaplatiť celý dlh naraz a skôr ako bolo pôvodne dojednané. Zároveň súd priznal žalobcovi uplatnené úroky z omeškania zo súdom priznanej sumy 30.146,83 eur odo dňa nasledujúceho po dátume vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, kedy boli žalovaní 1/, 2/ preukázateľne v omeškaní s úhradou peňažnej pohľadávky. Výška úrokov z omeškania zodpovedá vyššie uvedeným občianskoprávnym predpisom. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 CSP tak, že priznal žalobcovi, ktorý mal prevažný úspech v časti priznanej sumy istiny 30.146,83 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 30.146,83 eur od 20.07.2016 ku dňu vyhlásenia rozsudku, t. j. 4.856,53 eur a úspech žalovaných bol v časti, v ktorej súd žalobu zamietol čo do uplatneného úroku za úver vo výške 4,99 % zo sumy 29.489,18 eur od 27.07.2016 ku dňu vyhlásenia rozsudku, t. j. 4.741,08 eur. Úspech žalobcu predstavuje 88,07 %, úspech žalovaných 1/, 2/ 11,93 %, rozdiel predstavuje 76,14 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súdny úradník po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

2. Proti rozsudku okresného súdu podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie proti výroku II. a III. rozsudku. Žalovaní sa zaviazali v štádiu medziúveru splácať len úroky z medziúveru do okamihu splnenia podmienok na poskytnutie stavebného úveru. Platenie uvedených úrokov bola „odplata“ za to, že žalobca poskytol žalovaným peňažné prostriedky skôr, ako boli splnené podmienky na poskytnutie stavebného úveru a to v súlade so zmluvou o úvere, všeobecnými podmienkami a zákonom o stavebnom sporení. Vzhľadom na to, že žalovaní sa dostali do omeškania so splácaním úveru, žalobca pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru. Zmluva o úvere je absolútny obchod, a bez ohľadu na povahu účastníkov úverového vzťahu sa spravuje ustanoveniami Obchodného zákonníka. V zmysle § 502 Obchodného zákonníka je dlžník od doby poskytnutia peňažných prostriedkov povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške stanovenej zákonom alebo na základe zákona. Podľa názoru žalobcu je teda nepochybné, že povinnosť dlžníka platiť dohodnutý úrok za úver zaniká až úplným vrátením poskytnutých peňažných prostriedkov. Nárok na úrok za úver nie je predmetom zmluvného dojednania, keďže tento nárok priznávajú žalobcovi priamo právne predpisy. Žalobca ďalej poukázal aj na samotný zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, ktorý sám predpokladá platenie úrokov za úver až do samotného splatenia istiny. Žalobca tiež poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 30.07.2019, spis. zn. 6Cdo/113/2018. Na základe vyššie uvedených skutočností žalobca žiada, aby odvolací súd napadnutý výrok II. a III. rozsudku zo dňa 15.10.2019 vydaného Okresným súdom Liptovský Mikuláš, spis. zn. 4Csp/62/2019, zmenil, a to nasledovne: Žalovaní 1/, 2/ sú povinní zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne úrok za úver vo výške 4,99 % ročne zo sumy 29.189,18 eur od 27.07.2016 do zaplatenia. Žalobcovi sa voči žalovaným 1/, 2/ priznáva náhrada trov konania v rozsahu 100 %.

3. Žalovaní 1/ a 2/ sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadrili.

4. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané stranou sporu v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario v spojení s ust. § 219 ods. 3 CSP) rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti. V odvolaní nenapadnutej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

5. V zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

6. V zmysle ust. § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

7. V zmysle ust. § 387 ods. 3 CSP odvolací súd sa v odôvodnení musí zaoberať aj podstatnými vyjadreniami strán prednesenými v konaní na súde prvej inštancie, ak sa s nimi nevysporiadal v odôvodnení rozhodnutia súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa musí v odôvodnení vysporiadať s podstatnými tvrdeniami uvedenými v odvolaní

8. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, prislúchajúceho spisového materiálu, vyhodnotení toho, čo uviedli v rámci odvolacieho konania strany konania konštatuje, že súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti potrebné pre posúdenie veci a dospel k skutkovým a právnym záverom, s ktorými sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto s poukazom na citované ust. § 387 ods. 2 CSP, keďže sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, obmedzuje sa len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov.

9. Pre zdôraznenie správnosti rozhodnutia odvolací súd ďalej uvádza nasledovné:

10. Súd žalobu zamietol v časti čo do žalobcom uplatneného úroku za úver vo výške 4,99 % ročne zo sumy 29.489,18 eur od 27.07.2016 čo do zaplatenia, t. j. v časti čo do uplatnených úrokov za úver po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Nakoľko si žalovaní 1/ a 2/ porušili svoje zmluvné povinnosti splácať medziúver riadne a včas ku dňu 26.07.2016 veriteľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom.

11. Odvolací súd konštatuje tak ako okresný súd, že žalobca má nárok na riadne dojednané úroky z úveru, avšak len do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru.

12. Už Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí (sp. zn.: 4 Obo 143/1998) jasne definuje, že úroky z poskytnutých finančných prostriedkov (zmluvné úroky) patria veriteľovi iba do splatnosti dlhu, prípadne splatnosti jeho jednotlivých splátok. Tieto úroky z poskytnutého úveru predstavujú odmenu pre veriteľa za to, že umožnil dlžníkovi užívať istinu, teda užívať požičané finančné prostriedky (tento názor vyslovil napr. NS ČR 33 Odo 657/2005).

13. Samotné užívanie finančných prostriedkov veriteľa však môže byť odmeňované iba počas platnosti doby úveru, teda počas doby, ktorá je zmluvnými stranami dohodnutá ako doba, v ktorej sa dlžník zaväzuje samotný dlh splátiť (zvyčajne v pravidelných splátkach). Týmto spôsobom sú aj koncipované úverové zmluvy, kedy na začiatku celého zmluvného vzťahu sa práve určuje obdobie a k nemu sa viažuca úverová sadzba, ktorá sa uplatňuje počas tohto obdobia.

14. Vyhlásením predčasnej splatnosti zmluva zaniká práve týmto okamihom a práve týmto okamihom nastupuje nová povinnosť spotrebiteľa (dlžníka), práve k tomu okamihu sa zastavuje (zmluvne dohodnutá) povinnosť spotrebiteľa platiť (riadne, zmluvne dohodnuté) úroky a spotrebiteľ je povinný vrátiť veriteľovi popri nesplatennej istine len tie (riadne, v zaniknutej zmluve dohodnuté) úroky, ktoré boli splatné k predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru.

15. V prípade vyhlásenia predčasnej splatnosti spotrebiteľského úveru zo strany veriteľa zmluva o spotrebiteľskom úvere zaniká. Zánikom zmluvy zanikajú práva a povinnosti zmluvných strán v nej

uvedené. Spotrebiteľovi vzniká povinnosť vrátiť nesplatenú istinu a splatné úroky, ktorých výška sa ku dňu účinnosti vyhlásenia predčasnej splatnosti zo strany veriteľa zafixuje. V prípade omeškania spotrebiteľa s vrátením týchto prostriedkov je spotrebiteľ povinný platiť výlučne úroky z omeškania, avšak nie riadne úroky.

16. Na základe vyššie uvedeného sa odvolací súd stotožňuje s argumentáciou okresného súdu, ktorý vyslovil, že zmluvné úroky sú splatné spolu s istinou a doba ich splatnosti sa zhoduje s dobou splatnosti úveru v zmysle § 503 Obchodného zákonníka. Tvrdenie žalobcu, že dlžník je povinný zaplatiť s vrátením poskytnutého úveru aj dojednané úroky, a to až do úplného vrátenia poskytnutých prostriedkov, je potrebné posudzovať v celom kontexte tejto právnej normy, ktorá podľa prvej vety ustanovenia § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka zakotvuje oprávnenie dlžníka vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Druhú vetu § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka nemožno interpretovať ani bez spojitosti s prvou vetou jeho odseku 1, podľa ktorej záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Úroky zo splátky sú v prípade plnenia v splátkach splatné v deň splatnosti splátky, ak sa však má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Tieto ustanovenia právnej normy teda explicitne upravujú nielen záväzok dlžníka zaplatiť úroky, ale aj splatnosť tohto záväzku. Z uvedeného vyplýva, že úrok z úveru patrí len za požičanie peňazí, ku ktorému po zániku zmluvného vzťahu nedochádza. Doba splatnosti zmluvných úrokov sa zhoduje s dobou splatnosti úveru, čo znamená, že celková suma úrokov musí byť zaplatená najneskôr zaplatením poslednej splátky úveru.

17. Na základe hore uvedeného odvolací súd rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa ust. § 387 ods. 1 a 2 CSP potvrdil z dôvodu jeho vecnej správnosti. V odvolaní nenapadnutej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

18. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania odvolací súd aplikoval ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, v zmysle ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Odvolateľ v odvolacom konaní úspešný nebol, žalovanej strane však žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli, preto odvolací súd rozhodol tak, ako vyplýva z výrokovej časti jeho rozsudku.

19. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie **n i e** j e p r í p u s t n é .

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 Civilného mimosporového poriadku, v ďalšom texte už len „CMP“).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)